

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie skazanego **R. K.**

w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary
pozbawienia wolności,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2025 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 21 stycznia 2025 r., sygn. akt AKzw 7/25,

zmieniającego postanowienie Sądu Okręgowego w Sosnowcu

z dnia 11 grudnia 2024 r., sygn. akt VI Kow 1781/24/wz

**uchyla zaskarżone postanowienie w części ujętej w punkcie 1.b i
w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu w
Katowicach do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Kraków - Śródmieście w Krakowie prawomocnym wyrokiem z dnia 25 października 2022 r., sygn. akt II K 516/21/S, po połączeniu kar jednostkowych wymierzonych R. K. za popełnienie przestępstw z art. 279 § 1 k.k., art. 278 § 1 k.k., art. 280 § 1 k.k., art. 193 k.k. oraz art. 62 ust. 3 ustawy o

przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec tego oskarżonego karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Sosnowcu postanowieniem z dnia 11 grudnia 2024 r., sygn. akt VI Kow 1781/24/wz, w pkt 1 odmówił udzielenia skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu zażalenia obrońcy skazanego, Sąd Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z dnia 21 stycznia 2025 r., sygn. akt II AKzw 7/25, orzekł następująco:

„1. Zmienić punkt 1 zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że:

a) na podstawie art. 77 § 1 k.k. i art. 78 § 1 k.k. warunkowo zwolnić skazanego R. K. (...) z odbycia reszty kary 3 (trzech) lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Kraków - Śródmieście w Krakowie z dnia 25 października 2022 r. sygn. akt II K 516/21/S;

b) na podstawie art. 80 § 2 k.k. wyznaczyć skazanemu okres 3 (trzech) lat próby, to jest do dnia 21 stycznia 2028 r.;

c) na mocy art. 159 § 1 k.k.w. w zw. z art. 72 § 1 pkt 1, 4, 5, 7 i 8 k.k. w okresie próby oddać warunkowo zwolnionego pod dozór kuratora oraz zobowiązać do:

- informowania kuratora o przebiegu okresu próby,
- wykonywania pracy zarobkowej,
- powstrzymania się od nadużywania alkoholu i używania środków odurzających,
- powstrzymywania się od przebywania w środowiskach kryminogennych oraz osób o ujemnej reputacji społecznej,
- przestrzegania porządku prawnego oraz zasad współżycia społecznego;

2. w pozostałej części utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

3. zwolnić skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego i obciążyć nimi Skarb Państwa”.

Kasację od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach wniósł Prokurator Generalny, który na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył to orzeczenie w części dotyczącej ustalonego w punkcie 1b okresu próby, na korzyść skazanego R. K. . Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 80 § 1 i § 2 k.k. poprzez wyznaczenie skazanemu, na podstawie art. 80 § 2 k.k., okresu próby w wymiarze 3 lat od dnia wydania w dniu 21 stycznia 2025 roku postanowienia, podczas gdy czas pozostały do odbycia przez R. K. kary, tj. do dnia 23 kwietnia 2026 roku, jest krótszy niż 2 lata, zatem okres próby, zgodnie z treścią art. 80 § 1 k.k. winien wynosić 2 lata, albowiem skazany nie jest osobą określoną w art. 64 § 2 k.k. lub art. 64a k.k., wobec której ma zastosowanie regulacja szczególna z art. 80 § 2 k.k. stanowiąca o wydłużeniu do 3 lat okresu próby” – i wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co umożliwiło uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Należy bowiem uznać za słuszny podniesiony w skardze zarzut, że wydając zaskarżone postanowienie Sąd Apelacyjny w Katowicach rażąco naruszył art. 80 § 1 i § 2 k.k., co miało istotny wpływ na treść postanowienia.

Art. 80 § 1 k.k. stanowi, że w razie warunkowego zwolnienia czas pozostały do odbycia kary stanowi okres próby, który jednak nie może być krótszy niż 2 lata ani dłuższy niż 5 lat. Od tej zasady wyznaczania okresu próby ustawodawca wprowadził trzy wyjątki. Pierwszy dotyczy skazanego określonego w przepisach art. 64 § 2 k.k. lub w art. 64a k.k. (art. 80 § 2 k.k.), drugi - warunkowego zwolnienia z kary pozbawienia wolności w wymiarze 25 lat lub surowszym (art. 80 § 2a k.k.), a trzeci - warunkowego zwolnienia z kary dożywotniego pozbawienia wolności (art. 80 § 3 k.k.). Z uwagi na wysokość wymierzonej R. K. kary pozbawienia wolności w

grę mógłby wchodzić tylko wyjątek z art. 80 § 2 k.k., ale – jak słusznie wskazał Autor kasacji – „skazanie R. K. nie nastąpiło w warunkach określonych w art. 80 § 2 k.k., zatem przepis ten nie mógł być wobec wymienionego zastosowany”. Zastosowanie przez Sąd Apelacyjny art. 80 § 2 k.k. przy wyznaczeniu warunkowo zwolnionemu okresu próby jest tym bardziej niezrozumiałe, że w części motywacyjnej zaskarżonego postanowienia wskazano, iż cyt. „R. K. nie był uprzednio karany sądowo”.

W świetle art. 80 § 1 k.k., który powinien być zastosowany przez Sąd Apelacyjny przy orzekaniu w przedmiotowej sprawie, podstawowe znaczenie dla ustalenia okresu próby wobec warunkowo zwolnionego jest czas pozostały do odbycia przez niego kary. Pomijając wspomniane wyjątki, gdy czas ten wynosi 2 lata lub mniej, okres próby będzie dwuletni, w pozostałych wypadkach okres próby będzie równy czasowi pozostałemu do odbycia przez skazanego kary, ale nie będzie mógł przekroczyć 5 lat. Zatem Sąd drugiej instancji, mając w polu widzenia, że – jak to podano w kasacji – R. K. odbywanie całej kary zakończyłby 23 kwietnia 2026 r. (w postanowieniach sądów obu instancji brak wskazania tej daty), tj. licząc od wydania w dniu 21 stycznia 2025 r. postanowienia w czasie krótszym niż 2 lata, powinien na podstawie art. 80 § 1 k.k. wyznaczyć skazanemu dwuletni okres próby – do dnia 21 stycznia 2027 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia. Ponownie rozpoznając sprawę we wskazanym zakresie, Sąd Apelacyjny w Katowicach wyda orzeczenia pozostające w zgodzie z przepisami prawa.

[J.J.]

[a.ł.]

